

EGYENLŐSÉG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
V., Személynök-utca 25. szám.

Telefonszámok:

Szerkesztőség, kiadóhivatal és
könyvkiadóvállalat --- 95-28
Nyomda --- 98-70

A MAGYAR ZSIDÓSÁG POLITIKAI HETILAPJA.

MEGJELNIK HETENKÉNT EGYSZER.

Szerkesztette 1886—1915
SZABOLCSI MIKSA.

Szerkeszti
DR. SZABOLCSI LAJOS.

Hirdetési osztály:
VII., Kertész-utca 16. szám.

Előfizetési feltételek:

Egész évre --- 100 korona
Fél évre --- 50 korona
Negyed évre --- 25 korona

Kohn Sámuel.

Az Egyenlőség részére elmondotta: Goldziher Ignác.

Dr. Kohn Sámuel nagy, jelenlékeny tudós volt. Az okori bibliafordításokról szóló tanulmányai klaszszikus munkák, amit pedig a szamaritánus textusokról írt, az alapvető fontosságu. Budapesti működése alatt régi, legkedvesebb studiumával: az okori bibliafordításokkal kevesebbet foglalkozott, talán azért, mert nem állott a szükséges szakkönyvtár rendelkezésére. Érdeklődésének középpontjába a zsidók története került. Megírta a «Héber kulforrások a magyar történelemhez» című munkát. Megírta a zsidók történetét Magyarországon, ő az első, aki ezt a tárgyat a maga teljes egészében feldolgozta. Nagyszerűen dolgozta fel! A munka első része megjelent és úgy tudom: a második, befejező kötet nagyobb részével is elkészült. Sok kézirat kellett, hogy maradjon a hagyatékában. A szombatosokról és Péchy Simon főkancellárjáról írott műve uttörő. Történelmi munkáinak a forrástanulmányok gazdagsága és alapossága, a tudós történelmi érzékének biztonsága, finomsága, kiműveltsége, továbbá széles látóköre és előadásának, stílusának eleganciája különös értéket ad. Szerenyes kutató volt, tudta, hol kell keresni és ahol keresett, ott rendszerint talált is.

Nagy pap volt és lelkes ember. Ő honosította meg a pesti zsidó templomban a magyar szónoklatot, mestere volt a szónak. Hitközségi dolgokban inkább konzervatív felfogású volt, nem helyeselte az új dolgokkal való kísérletezést, azt tartotta: a régiek már beváltak. Humanista lélek volt. Pápi működésének huszonötödik évfordulóján monddta róla Wahrman Mór, a hitközség elnöke, hogy nincs az egész hitközségben senki, aki ne köszönné valamit Kohn Sámuelnek. Mindenkin segített, akin csak tudott, eredményes jótékony akcióinak se szeri, se száma. Ő nékem lelkesem volt, az is maradt élete végéig.

Egy évig is beszélhetnék róla, a tudósról, a papról és talán akkor sem mondanék el mindent és nem

találnám meg a kellő szavakat, hogy méltassam a tudóst, a papot, aki volt. Mert nékem ő több volt egy tudósnál, löbb volt egy papnál, egy barátnál is löbb volt, testvérem volt nékem Kohn Sámuel, jóban, rosszban esztályos lársam, énem jobbik fele. Negyven esztendeje, hogy ebben a házban laktunk mind a ketten és e negyven esztendő nagyobb részét együtt töltöttük olyan barátságban, amelyhez hasonlót sem tudok mondani. És nem lehetne olyan nagy tudós, nem lehetne olyan nagy pap Kohn Sámuel, hogy én őbenne mindennekfelett ne a barátot, a testvért gyászoljam és ne azt sirassam, hogy milyen magasrendű lény volt ő embernek. Mert tudományával és nagy hivatoltságával egyenlőrangúak voltak emberi tulajdonságai. Egész lényét valami emelkedett, választékos előkelőség jellemezte, akinek dolga akadt vele, érezte: nagy személyiséggel került szembe. Nemes és jóságos ember volt, mintája a jó fiúnak és az ideális családfőnek. Rajta beteljesedett a biblia szava: lizleld apádat és anyádat, hogy hosszú életű légy a földön. Ahogyan a szülőit szerette, ahogyan velök szemben viselkedett, már ezzel egymagában is kiérdemelte a hosszú és boldog életet, amelyben része volt. Mert Kohn Sámuel harmónikus, boldog életet élt.

Ha hozzám lejött, rendszerint ott, azon az ajtón kopogtatott háromszor lassan, egymásután. Amikor az elmúlt pénteken a koporsóját itt vitték le, az ajtóm előtt, azt hittem, meghasad a szívem...

A nyolcadik pont.

Hetvenkét esztendővel ezelőtt a lelkes magyar ifjuság vezérei Pesten hatalmas lökést adtak annak a nagyszerű mozgalomnak, amely már elindult hódító útjára, de a kelleténél lassabb tempóban haladt előre Pozsonyban. A nép és a törvényhozás, Pest és Pozsony farkasszemét néztek egymással. De a csöndes és nemes párviadalban Pest maradt fölül. A rajongó fiatalság adott programot és szabott irányt a fehérfejűeknek, a tisztos öregeknek. És amit ez

Az EGYENLŐSÉG: az öntudatos magyar zsidók lapja.